

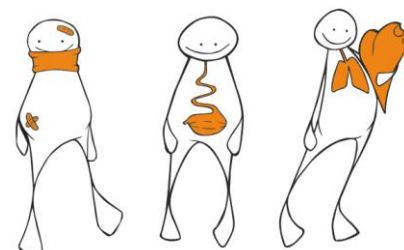

Unge
funksjonshemmede

Nytt liv i arbeidslivet

En utredning fra unge funksjonshemmede om sysselsetting av funksjonshemmet og kronisk syk ungdom

Et notat fra Unge funksjonshemmede

Om Unge funksjonshemmede

Unge funksjonshemmede er et samarbeidsorgan for landsdekkende ungdomsorganisasjoner, samt grupper, lag og utvalg for funksjonshemmet ungdom i Norge. Unge funksjonshemmede ble stiftet i 1980 og er en partipolitisk uavhengig interesseorganisasjon. Unge funksjonshemmede er i stadig vekst og representerer i dag til sammen 32 ungdomsorganisasjoner med et vidt spekter av funksjonshemminger og diagnoser. Unge funksjonshemmedes overordnede mål er full deltakelse og likestilling for funksjonshemmet ungdom.

September 2011

Sammendrag

I dette dokumentet skisserer Unge Funksjonshemmede tiltak som kan være med på å øke sysselsettingen blant unge med funksjonshemninger og kronisk sykdom. Å ha en jobb er en viktig forutsetning for å kunne leve et selvstendig og selvforsørgende liv. Mange unge med funksjonshemninger opplever at arbeidsgivere ikke har tilstrekkelig kunnskap om hva det innebærer å ha en funksjonshemming eller en kronisk sykdom, og at de derfor vegrer seg for å ansette dem. Arbeidserfaring er ofte essensielt for å kunne komme seg inn på arbeidsmarkedet etter endt utdanning. Funksjonshemmede og kronisk syke har ofte ikke noen erfaring å vise til og dermed en mangelfull CV. Derfor blir de gjerne forbigått av arbeidssøkere med lengre erfaring fra blant annet sommerjobber og andre deltidstillinger. Sammen med å sikre utdanning for den enkelte er det å gi arbeidserfaring viktig både for personlig utvikling og for å ha arbeidserfaring å vise til i en i en jobbsøknadsprosess.

I dette notatet skisseres det ulike tiltak som vil kunne bedre situasjonen for de som sliter med å få innpass på arbeidsmarkedet. Unge funksjonshemmede anbefaler blant annet:

- Garantert lærlingplass
- Yrkes- og karriereveiledning
- Radikal kvotering til intervju
- Trainee-ordninger
- Tilretteleggingsgaranti
- Lønnsgaranti for ungdommer
- Målrettet jobbformidling
- Styrking av NAVs kompetanse og rammebetingelser
- Kompetansekartlegging for unge med funksjonsnedsettelse

Garantert lærlingeplass og en styrket yrkes- og karriereveiledning vil hjelpe ungdom som er i starten av arbeidslivet og som kanskje ikke helt vet hva de vil. Jobbgaranti for ungdom, som radikal kvotering til intervju, trainee-ordninger, tilretteleggingsgaranti og lønnsgaranti kan være tiltak som gjør det lettere for en arbeidsgiver å ansette noen som trenger tilrettelegging og tilpasset arbeidstid.

En kombinasjon av arbeid og trygd vil forhåpentligvis kunne bidra til økt sikkerhet for de som er avhengige av trygd, men som ønsker å bidra så mye som man klarer i perioder. Til slutt vil et NAV med økt kompetanse være et meget viktig hjelpemiddel og vil ha bedre potensiale til å kunne gi mange unge funksjonshemmede endra bedre riktig og viktig veiledning.

Innholdsfortegnelse

Om Unge funksjonshemmede	3
Sammendrag	4
Innholdsfortegnelse	5
Innledning og situasjonsbeskrivelse	6
Mangel på kompetanse hos arbeidsgiver	6
Lav yrkesdeltakelse blant funksjonshemmede	6
Flere unge uføre?	8
Tiltak	9
Fra utdanning til jobb.....	9
Jobbgaranti for ungdom	10
Kombinasjon av arbeid og trygd	13
Begrepsbruk og forskning.....	15

Innledning og situasjonsbeskrivelse

Unge med funksjonshemninger møter mange utfordringer knyttet til det å få arbeidserfaring og komme i jobb. Regjeringen lanserer i 2011 en sysselsettingsstrategi.

I dette dokumentet skisserer Unge funksjonshemmede tiltak vi mener vil være med på å øke sysselsettingen blant unge med funksjonshemninger og med kronisk sykdom.

En hovedutfordring for unge med funksjonsnedsettelse som sliter med å etablere seg i arbeidslivet er at mange har lite tidligere arbeidserfaring. I motsetning til andre ungdommer har våre medlemmer i mange tilfeller liten mulighet til å skaffe seg erfaring og referanser gjennom sommerjobb eller deltidsarbeid ved siden av skole eller utdanning, som følge av kronisk sykdom eller nedsatt funksjonsevne.

Mangel på kompetanse hos arbeidsgiver

Våre medlemmer opplever at mange arbeidsgivere ikke har tilstrekkelig kjennskap til hva det innebærer å ha en funksjonshemning eller kronisk sykdom og at de derfor vegrer seg for å ansette dem på grunn av frykt for store tilretteleggingskostnader, høyt sykefravær eller lite produktiv arbeidskraft. Mange arbeidsgivere mangler også kunnskap om hva disse arbeidstakerne kan, og hvilke tilrettelegginger de trenger i en arbeidssituasjon.

På den annen side opplever mange unge med nedsatt funksjonsevne at arbeidsgiver synes synd på dem og at de ikke blir tatt med i avgjørelser på arbeidsplassen fordi arbeidsgiver er usikker på hva de kan takle. Mange opplever også stakkarsliggjøring, der sykdommen blir altoverskyggende og arbeidsgiver ikke ser mennesket og dets plikter og muligheter. Noen arbeidsgivere gir inntrykk av å ville hjelpe den ansatte heller enn å se på henne som en ressurs.

Lav yrkesdeltakelse blant funksjonshemmede

Unge med funksjonshemninger møter i dag mange utfordringer knyttet til det å få arbeidserfaring og komme i jobb. Yrkesdeltakelsen blant folk med nedsatt funksjonsevne og kroniske sykdommer er langt lavere enn blant befolkningen som helhet.

Funksjonshemmede ønsker i like stor grad som andre å få utdanning og jobb¹. Å ha en jobb er en viktig forutsetning for å kunne leve et selvstendig og selvforsørgende liv. Å stå utenfor arbeidslivet fører ofte til både sosial og økonomisk marginalisering.

Mens sysselsettingen for befolkningen som helhet i finanskrisetåret 2009 gikk ned med 3,5%, sank den med 5% for folk med nedsatt funksjonsevne.² Sysselsettingen blant folk med nedsatt funksjonsevne har nå gått ned til 43,1 %.

¹ Grue, L. 2001. Motstand og mestring: Om funksjonshemmede og livsvilkår, NOVA- rapport nr. 1/01

Av de 303 000 funksjonshemmede som ikke var i jobb i 2009, var det om lag 70 000, eller 23 %, som oppga at de ønsket arbeid i følge SSB. 10 000 av dem regnes som arbeidsledige, etter kriteriene om aktiv jobbsøking og tilgjengelighet for arbeids-markedet. Resten er ikke formelt arbeidsledige, men ønsker seg likevel en jobb.

Det finnes tre måter man blir holdt utenfor arbeidslivet på: utestenging, utstøting og innlåsing.³ Med utestenging menes prosesser som fører til at personer eller grupper ikke kommer inn på arbeidsmarkedet. Utstøting kaller man det når personer forsvinner ut av arbeidslivet. Innlåsing vil si at man havner permanent i dårlige jobber uten karrieremuligheter og med lave lønninger, for eksempel i deltidsjobber.

For eldre funksjonshemmede er den største faren utstøting fra arbeidslivet, at man mister jobben man tidligere har hatt. For de unge er det derimot utestenging, det vil si at de aldri kommer seg inn på arbeidsmarkedet.⁴ Andelen som jobber deltid er dobbelt så stor blant funksjonshemmede som for resten av befolkningen.⁵ Mange jobber ufrivillig deltid. God tilrettelegging vil potensielt kunne øke arbeidsevnen til mange og er derfor meget viktig. Uten en slik tilrettelegging vil resultatet kunne bli at arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne får lavere inntekt og færre muligheter til å klatre i arbeidslivet.

² Arbeidskraftundersøkelsen. Tilleggsundersøkelse om funksjonshemmede, 4. kvartal 2009.

³ Øverbye & Hammer 2006 i Arbeidsrettede tiltak for unge med funksjonsnedsettelse – en kunnskapsoversikt. Ingrid Rusnes. AFI-noptat 2/2010.

⁴ Arbeidsrettede tiltak for unge med funksjonsnedsettelse. Ingrid Rusnes. AFI-noptat 2/2010.

⁵ Hansen & Svanlund 2007 i Arbeidsrettede tiltak for unge med funksjonsnedsettelse – en kunnskapsoversikt. Ingrid Rusnes. AFI-noptat 2/2010.

Flere unge uføre?

Det blir ofte sagt at det pågår en uføreeksplasjon i Norge. Dette stemmer ikke når det gjelder unge uføre. Fra 2001 til 2009 økte antallet uføre mellom 18 og 29 år bare med 94 - nittifire - individer, tross en stor vekst i folketallet.

Bleknesaune peker i en rapport fra NOVA på at en del av økningen i uførepensjonister kan forklares med en forskyvning mellom uførepensjon og andre helserelaterte ytelser.⁶ Det vært en jevn og ganske sterk økning i antall unge (20 – 34 år) uførepensjonister fra 2,1% i 1996 til 3,3% i 2003. En undersøkelse fra NOVA peker på at unge uførepensjonister er mindre tilfreds med trygdetilværelsen enn eldre uførepensjonister.⁷

Det er ikke et mål at absolutt alle skal begynne å jobbe. Noen er rett og slett for syke til å kunne jobbe i det hele tatt. Det er ikke slik at det er for lett å få innvilget ung ufør og at mange egentlig kan jobbe, slik det blir fremstilt av enkelte. Å få innvilget støtteordningen "ung ufør" er ikke gjort i en håndvending. Det tar i gjennomsnitt mellom 6 og 7 år å få innvilget varig ung ufør, noe som er et uttrykk for at dagens inngangskriterier er strenge. Man kan bli ung ufør dersom man har en medfødt kronisk sykdom eller funksjonsnedsettelse, eller er blitt minst 50 prosent ufør før fylte 26 år. Man må ha en alvorlig og klart dokumentert sykdom.

I uførereformen, Prop. 130L, 2010-2011, er det foreslått å endre noen av dagens regler. Blant annet er det foreslått at man skal kunne jobbe og tjene så mye man ønsker ved siden av trygden uten at uføregraden blir tatt opp til vurdering. Men dersom inntekten overstiger fribeløpet på 30 000 kr vil man få en avkortning i uførepensjonen på 66 % av hver krone som overstiger 30 000. Altså vil man måtte arbeide mer for å få samme beløp utbetalt. Vi vil senere i dette dokumentet kommentere på forslagene i den nye uførereformen.

⁶ Bleknesaune, Morten. 05. Unge uførepensjonister: Hvem er de og hvor kommer de fra. NOVA 8/05.

⁷ Bleknesaune og Øverbye. 2001. Levekår og livskvalitet hos uførepensjonister og mottakere av avtalefelstet pensjon. NOVA 22/2001

Tiltak

I den følgende avsnitt gjennomgås noe av det Unge funksjonshemmede anser som de viktigste tiltak som kan innføres for å få flere funksjonshemmet ungdommer i jobb.

Fra utdanning til jobb

For at overgangen mellom det å være ferdig faglært eller ha fullført høyere utdannet til det å komme i jobb skal gå best mulig, er det viktig at man har hatt muligheten til å ta riktige utdanningsvalg og til å gjennomføre utdanningen på best mulig måte. Vi ser at mange unge med funksjonsnedsettelse og kronisk syk ungdom havner bakerst i køen for å få lærlingplass. Og vi ser at mange ikke får god nok veiledning når man skal velge fag på skolen og yrkesvei videre. Unge funksjonshemmede mener at det er spesielt to tiltak som kan bedre overgangen mellom utdanning og jobb. Det første er garantert lærlingplass på yrkesfag og det andre er en bedre veiledning og rådgivning på skolen.

Garantert lærlingplass

Unge med funksjonsnedsettelse og kronisk syke unge er ofte de som havner bakerst i køen for å få en lærlingplass. Vi mener derfor at man bør se nærmere på to tiltak for å få flere lærlingplasser, nemlig lovfestet rett til lærlingplass og toårig løp i skole med tett tilknytning til arbeidslivet.

Tusenvis av ungdommer står hvert år uten læreplass. Det finnes få alternativer for en elev som står i kø for å få læreplass. Valget står mellom å påta seg arbeid som ikke krever fagutdanning, eller å gå allmennfaglig påbygning (VG3).

Strykprosenten på VG3 er høy, og det er uheldig at elever som ønsker en yrkesfaglig utdanning skal gå på studieforbereende skolegang uten å være motivert for det. Å få flere ungdommer ut i lære kan dermed også bidra til å få ned prosenten på frafall i videregående opplæring, som i dag er alt for høy.

Det er vanskeligere å få lærlingplass dersom man har mye fravær. Dette er en aktuell problemstilling for mange med kroniske sykdommer, som må være borte fra skolen på grunn av behandlingsopphold og lignende. Unge funksjonshemmede erfarer at frafall kan være et stort problem for enkelte diagnosegrupper som ADHD og unge med lærevansker som dysleksi og dyskalkuli.

Vi vil derfor foreslå:

- Lovfesting av retten til lærlingplass. En lovfesting av retten til lærlingplass vil gjøre det enklere for alle å få lærlingplass, også unge med funksjonsnedsettelse og kronisk syke.

- Toårig løp i skole med tett tilknytning i arbeidslivet slik Karlsen-utvalget har foreslått. Opplæringstilbudet bør værers praksisrettet, og så langt som mulig foregå i bedrift.

Yrkes- og karriereveiledning

Rådgivingstjenesten skal veilede elevene i deres valg av videre utdanning eller arbeid. Noe av grunnen til at mange elever slutter på videregående skole kan være dårlig rådgiving eller feil valg av utdanningsprogram.

Dagens rådgivingsressurs er på et halvt årsverk per 250 elever. Dette er langt fra godt nok og bør økes. Vi mener det er viktig å:

- Jobbe for å bedre oppfølging av ungdomsskoleelever med særskilte behov i forbindelse med valg av studieretning på videregående. Dette fordi mange elever med nedsatt funksjonsevne faller fra i videregående skole.
- Bevisstgjøre rådgivere i ungdomsskolen og i videregående på hvilke råd de gir til ungdom med funksjonsnedsettelse om yrkesvalg. I dag er det manglende kunnskap blant rådgiverne om hvilke yrker folk med ulike funksjonsnedsettelse kan ha. Det er en utbredt holdning at folk med funksjonsnedsettelse bare kan ha visse yrker og at man har mer begrensede jobbmuligheter som funksjonshemmet enn det man i realiteten kan ha i dag.
- Opprette en egen rådgiverutdanning som blant annet inkluderer opplæring i rådgivning til ungdom med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom.

Jobbgaranti for ungdom

Når man er ferdig faglært eller ferdigstudert og på jakt etter den første jobben er arbeidserfaring helt sentralt. Som vi har diskutert innledningsvis har mange unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer ofte mangel på arbeidserfaring. Unge funksjonshemmede mener det må innføres en jobbgaranti for ungdom med funksjonsnedsettelse på lik linje med ungdomsgarantien som ble innført med statsbudsjettet i 2009.

Unge funksjonshemmede mener en slik jobbgaranti kan inneholde flere konkrete elementer, våre forslag er skissert her:

Radikal kvotering til intervju

For mange funksjonshemmede og kronisk syke ungdommer med liten eller ingen arbeidserfaring er det å komme til intervju oftest ganske vanskelig, da de ikke har noen referanser å vise til. Unge funksjonshemmede vil derfor anbefale at det åpnes for bruk av radikal kvotering ved inntak til intervju.

Dersom det gjøres en slik åpning, må det også informeres tydelig om dette i stillingsutlysningen, fordi noen funksjonshemmede og kronisk syke i utgangspunktet ikke ønsker å opplyse om skjulte funksjonshemninger.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Forskriften til Tjenestemannslovens §9 endres slik at alle kvalifiserte søkere som oppgir at de har nedsatt funksjonsevne skal innkalles til intervju.

Trainee-ordninger

Både statlige og private organisasjoner har hatt forsøk med trainee-ordninger og sommerjobbprosjekter for funksjonshemmede for å bidra til økt sysselsetting. Likevel har flere av prosjektene slitt med få søkere. Unge funksjonshemmede ønsker at fremfor å lage egne trainee-ordninger direkte rettet mot denne gruppen, bør en fokusere på prosjekter som er åpne for alle søkere, men der en gjennomfører positiv kvotering av funksjonshemmede og kronisk syke søkere.

For å sikre søkning fra målgruppen bør tiltakene markedsføres spesielt mot funksjonshemmedes organisasjoner gjennom utlysninger sendt ut via medlemsutsendelser og formidlet på nettsidene til disse organisasjonene. Ordningen bør profilere seg med garantert tilrettelegging.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Det opprettes trainee-programmer i landets største kommuner
- Den statlige trainee-ordningen gjøres permanent

Tilretteleggingsgaranti

Ordningene med tilretteleggingsgaranti og "garantibevis for tilrettelegging" har eksistert parallelt siden 2005. Formålet med begge har vært å sikre rask tilrettelegging av arbeidsplassen for personer med nedsatt funksjonsevne, med utgangspunkt i den enkelte brukers rettigheter i eksisterende lovgivning og tiltak.

I revidert nasjonalbudsjett for 2008⁸ ble disse to garantiene slått sammen til én ordning kalt "Tilretteleggingsgarantien". Sammenslåingen er, i følge forslaget, forventet å bidra til å skape en bedre forståelse av hva tilretteleggingsgarantien innebærer av virkemidler og bistand til den enkelte bruker både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden.

Unge funksjonshemmede finner denne ordningen svært positiv, men ønsker likevel å utvikle ordningen med en garantidel som sikrer arbeidstakeren tilrettelegging innen en definert tidsperiode. I tillegg må ordningen gjøres mer kjent, både blant arbeidsgivere og arbeidstakere som trenger tilrettelegging.

Unge funksjonshemmede foreslår derfor at:

- Det innføres en tidsfrist på tilretteleggingstiltak innen tilretteleggingsgarantien
- Tilrettelegging av arbeidsplasser til førstegangsarbeidstakere prioriteres.

Lønnsgaranti for ungdommer

Unge funksjonshemmede ønsker en garanti for lønnstilskudd til ungdommer under 35 år. Ordningen skal fungere slik at arbeidstakeren får en legeerklæring med vurdert arbeidsevne, legen sender det videre til NAV, som sender ut en garanti på bakgrunn av legeerklæringen til arbeidstakeren. Da blir man for eksempel ansatt i en 50 % -stilling, men med vanlig 100% -kontrakt. Mellomlegget refunderes så til arbeidsgiver fra NAV. Det er viktig at arbeidsevnen kan revurderes etter ønske fra den ansatte. En slik ordning må garantere unge under 35 år retten til lønnstilskudd og rask saksbehandling.

En slik garanti vil sikre at møtet med NAV blir kort, eller i beste tilfelle kun foregå gjennom lege. Denne garantien bør utstedes raskt, slik at den arbeidssøkende selv kan velge om hun vil bruke NAV sin arbeidsformidling eller om hun vil søke jobb selv.

En slik ordning bygger på de eksisterende lønnstilskuddsordningene til NAV, noe som gjør innføringen lettere. Et hovedformål med denne ordningen vil være å fjerne grunnlaget for arbeidsgiverens frykt for at det å ansette en med redusert arbeidsevne vil medføre økonomisk tap

Unge funksjonshemmede anbefaler:

- Det innføres en lønnsgaranti for ungdom og som ses i sammenheng med en eventuell jobbgaranti.

⁸ St. prp. nr. 59 (2007-2008).

Målrettet jobbformidling

En måte å sikre en mer målrettet jobbformidling gjennom NAV på er å opprette en jobbpool der offentlige etater, så vel som private bedrifter, kan legge inn ledige jobber. Her ville NAV ha mulighet til å formidle jobber direkte mellom arbeidsgivere og arbeidstakere som har vanskelig for å komme inn på arbeidsmarkedet og få arbeidserfaring.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Det opprettes en pool der arbeidsgivere kan legge inn jobber og funksjonshemmede arbeidstakere kan søke. NAV bør fungere som arbeidsformidler.

Kombinasjon av arbeid og trygd

I uføreforhøringen, Prop. 130L, 2010-2011, er det foreslått å endre noen av dagens regler. Forslaget om at man skal kunne jobbe og tjene så mye man ønsker ved siden av trygden uten at uføreggraden blir tatt opp til vurdering er positivt. Likevel, dersom inntekten overstiger fribeløpet på 30 000 kr vil man få en avkortning i uførepensjonen på 66 % av hver krone som overstiger 30 000. Altså vil man skulle arbeide mer for å få samme beløp utbetalt. Unge funksjonshemmede mener at det er positivt at det nå blir enklere å kombinere arbeid og trygd, men ser også en rekke utfordringer med den nye ordningen. Disse er skissert som tiltak under.

Bostøtte

Det er usikkert hva som vil skje med problemer knyttet til bortfall av bostøtte for uføretrygdede på grunn av økt bruttotrygd. Unge funksjonshemmede anbefaler at man innretter bostøtteordningen slik at beløpet ikke blir kuttet brått dersom man tjener over en viss sum. Skal bostøtten påvirkes av bruttoinntekt bør dette være en gradvis avveining mellom inntekten og det utbetalte beløpet man får i bostøtte. Mulighet for å ha en fast bolig gir trygghet og stabilitet og vil være viktig for mange som bare kan jobbe delvis. Da er sammenhengen mellom bostøtten og uføretrygden viktig å huske på.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Man innretter bostøtteordningen slik at beløpet ikke kuttet brått dersom man tjener over en viss sum.

Styrking av NAVs kompetanse og rammebetingelser

NAV er en viktig virkemiddelforvalter og har mange gode ordninger og tiltak. Det er likevel behov for å styrke innsatsen både når det gjelder kompetanse, dimensjonering og bedre

målretting av ordningene. På noen områder er dagens tiltak for dårlige, og på andre områder finnes det i dag ikke tiltak. Dette hindrer personer med nedsatt funksjonsevne og kronisk syke både å komme i og å være i jobb.

Det er også for lite kunnskap om hva en inkluderende arbeidsplass er. Det er behov for å styrke NAVs rådgivnings- og veiledningsressurser rettet mot arbeidstakere, arbeidssøkere arbeidsgivere og samarbeidende instanser. Det er derfor viktig å sette av midler til kompetansehevingstiltak i NAV.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Settes av midler til kompetansehevingstiltak i NAV, spesielt fokusert på møtet med ungdom.

Kompetansekartlegging for unge med funksjonsnedsettelse

Unge funksjonshemmede ønsker et prøveprosjekt i NAV, der NAV tar kontakt med et utvalg kronisk syk og funksjonshemmet ungdom som er på arbeidsmarkedstiltak i NAV.

Målsetningen er å sikre rask kompetansevurdering og arbeidsevneavklaring, og på den måten gi grunnlag for raskt å komme i jobb. Basert på denne kompetansevurderingen kan ungdommene som er med i forsøket bli oppfordret til å søke på, i første omgang, spesifikke IA-plasser. IA-plassene har i liten grad fått søkere da NAV i hovedsak har informasjon om tilretteleggingsbehov og ikke kompetanse og arbeidsevne.

Målsetningen med prosjektet er få en dreining i NAVs oppfølging av unge med kronisk sykdom og funksjonshemning, fra fokus på diagnose til fokus på hvilke typer arbeidsoppgaver personene har forutsetninger for å klare.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Det settes av midler til Kompetansekartlegging for unge med funksjonsnedsettelse og et prøveprosjekt med sikte på å få kronisk syk og funksjonshemmet ungdom raskt ut i jobb.

Begrepsbruk og forskning

Unge funksjonshemmede ønsker å se på mulighetene for å sette ned et offentlig utvalg etter modell fra Teknisk beregningsutvalg. Det virker å være uenighet rundt hvilke tall som faktisk er reelle når det kommer til sysselsetting av funksjonshemmede. Unge funksjonshemmede mener at det er viktig at en dialog rundt tiltak er basert på et grunnlag alle aktører kan være enige om. I et slikt utvalg er det naturlig at interesseorganisasjonene har en plass.

Videre må det forskes mer på hvilke tiltak som fungerer, spesielt er det interessant å se på tiltak rettet mot ungdom og arbeidserfaring.

Unge funksjonshemmede anbefaler at:

- Man utreder muligheten for å sette ned et offentlig utvalg etter modell fra Teknisk beregningsutvalg.
- Det settes av tilstrekkelig med midler til forskning og utredning på feltet unge funksjonshemmede og arbeid.

Dette notatet tar for seg Unge funksjonshemmedes forslag til hvordan man kan få flere funksjonshemmede og kronisk syke ungdommer i jobb. Spesielt fokuserer vi på hvordan man kan sikre at ungdommer får den nødvendige arbeidserfaringen. Notatet skisserer blant annet tiltak knyttet til:

- Fra utdanning til jobb
- Jobbgaranti for ungdom
- Kombinasjon av arbeid og trygd
- Begrepsbruk og forskning

Unge funksjonshemmede
Besøksadresse: Mariboegate 13, Oslo
Postadresse: Mariboegate 13, 0183 Oslo
Telefon: 815 56 425
E-post: post@ungefunksjonshemmede.no
URL: www.ungefunksjonshemmede.no

